

Fysisk aktivitet, livskvalitet och förekomst av neuropsykiatrisk problematik hos barn med idiopatisk klumpfot

Eva Broström

Bakgrund: Klumpfot (ibland även benämnd PEVA) är en deformitet av fot och underben som drabbar ca 1/1000 nyfödda barn. Man vet ännu inte vad som orsakar klumpfot men troligen är orsaken en blandning av genetiska och miljöfaktorer. När deformiteten är isolerad, dvs barnet är född med klumpfot utan annan känd skada eller syndrom, benämns detta som idiopatisk klumpfot. Behandlingen av barn med idiopatisk klumpfot har utvecklats från krävande operationer till konservativ behandling med gipsning och skena. Den nya behandlingen som fortgår till barnen är i femårsåldern har påvisat goda behandlingsresultat. Trots detta är kunskapen utöver den strukturella deformiteten begränsad. Det finns även lite kunskap om de färdigbehandlade barnens deltagande gällande fysisk aktivitet eller deras livskvalitet. Frågor som även har väckts i det kliniska arbetet med barn med idiopatisk klumpfot är om det finns ökade svårigheter så som problem med koncentration och språk, svårigheter som inte kan anses kopplade direkt till klumpfoten.

Syftet Att studera förekomst av neuropsykiatrisk problematik, deltagande och utförande av fysisk aktivitet samt hälsorelaterad livskvalitet hos barn som blivit behandlade konservativt för idiopatisk klumpfot.

Metod: Databasinsamling avslutades under 2017 då material insamlats för barn födda med kongenital idiopatisk klumpfot, samt åldersmatchade kontrollbarn, födda 2004 - 2008 i Stockholms Läns Landsting och Region Skåne. Sammantaget blev svarsfrekvensen närmare 70% av den kontrollerade kohorten av barn födda med denna diagnos.

Resultat Svaren från 106 barn i nioårsåldern med idiopatisk klumpfot har jämförts med 109 åldersmatchade barn utan fotdeformiteten med instrumentet *5 - 15 Nordiskt formulär för utredning av barns utveckling och beteende*. Resultatet visar att ca en tredjedel av barnen med idiopatisk klumpfot hade neuropsykiatriska tecken på instrumentet på två eller flera domäner. Gruppkillnader med ökad problematik sågs även inom områdena motorik, perception och språk. Barn där föräldrarna rapporterade sämre behandlingsresultat gällande klumpfoten rapporterade även ökad neuropsykiatrisk problematik. Fynden påvisar en tidigare okänd koppling mellan neuropsykiatrisk problematik och idiopatisk klumpfot.

På livskvalitetinstrumentet EQ-5D-Y rapporterar barnen med klumpfot ökad problematik gällande smärta, mobilitet och dagliga aktiviteter. Trots detta rapporterar de samma hälsa idag som sina jämnåriga kamrater. Subgruppen av barn med både ökad neuropsykiatrisk problematik och idiopatisk klumpfot rapporterar konstant lägre livskvalitet jämfört med kontrollgruppen.

Data gällande deltagande och utförande av fysisk aktivitet har ännu inte analyserats.

Konklusion/betydelse: Resultaten påvisar tydligt vikten av att vården behöver uppmärksamma kopplingen mellan neuropsykiatrisk problematik och idiopatisk klumpfot för att kunna optimera behandling och stöd till barnet, familjen och dess omgivning.

Vetenskapliga publikationer

Lööf E, Andriesse H, Broström EW, André M, Bölte S. *Neurodevelopmental difficulties in children with idiopathic clubfoot*. *Developmental Medicine & Child Neurology*, 2019, 61: 98-104

Lööf E, Andriesse H, Broström EW, André M, Böhm S, Bölte S. *Neurodevelopmental difficulties negatively affect health-related quality of life in children with idiopathic clubfoot*. *Acta Paediatrica*, 2018, Dec 27. doi: 10.1111/apa.14709

Presentation

Neurodevelopmental Difficulties in children with idiopathic clubfoot, European Paediatric Orthopaedic Society (EPOS), Pre-Course Tel Aviv 2019

Motorisk färdighet, neuropsykiatrisk problematik och livskvalitet hos barn med idiopatisk PEVA/klumpfot, Fysioterapidagarna i Stockholm 2017